

CUMHURİYET’İN İLK YILLARINDA SÜRELİ BİR YAYIN: “MİHRAB”

Ayşe TEPEBAŞI*

Özet

İstanbul günümüzde olduğu gibi geçmişte de kültür ve sanat faaliyetlerinin genel itibarıyla merkezi olmuştur. Bu sebeple gündemin nabzını tutan ve gündeme yön veren belli başlı sanat ve edebiyat dergileri hep İstanbul’da çıkarılmıştır.

İşte bu dergilerden biri olan Mihrab dergisi Rumi (15 Teşrinisani 1339- 1 Nisan1341), Miladi (15 Kasım 1923- 1 Nisan 1925) yılları arasında İstanbul’da yayım hayatını sürdürmüştür. 28 sayı çıkan bu derginin mesul müdürü Agâh Mazlum¹’dur. Mihrab dergisi dönemin nabzını tutması bakımından önemli bir yere sahiptir. Dergi hikâye, şiir, muhasebe, roman, mektup, tenkit gibi yazıların yanı sıra eğitim ve tarih konulu yazılar da yayımlamıştır. Edebî yönden büyük bir çeşitlilik gösteren dergi hem aruz hem hece hem de serbest vezinli şiirlere sayfalarında yer vermiştir.

Mihrab dergisi dönemin sosyal, siyasal ve edebî olaylarını yansıtması bakımından önemli bir yere sahiptir. Dergide dönemin münevverlerinden Yusuf Ziya (Yörükhan), Mehmet Emin (Erişgil) , Hilmi Ziya (Ülken), Mehmet Emin (Yurdakul) gibi isimlerin yazılarının yanı sıra Necip Fazıl (Kısakürek)’in şiirlerine de yer verilmiştir.

Cumhuriyet döneminin ilk yıllarında dönemin ruhunu yansıtan pek çok kültür, sanat ve edebiyat dergisi yayımlanmıştır. Yayımlanan bu dergiler dönemin sosyal, siyasal ve sanatsal ortamını yansıtması açısından kaynak niteliği taşımaktadır. Yaşanılan dönemin nabzını tutan bu dergiler dönem insanının düşüncelerini ve Cumhuriyet’e karşı hissettiklerini yansıtması bakımından önemlidir. İşte bu önemli görevi üstlenen dergilerden biri de Mihrab dergisidir.

Bu makalede Mihrab dergisinin içerik olarak hangi konulara değindiğinden bahsedilmiş, dergide yer alan edebî türlerin değerlendirilmesi yapılmış ve yazıların türleri belirtilerek indekse yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dergi, İstanbul, Süreli Yayım, Mihrab Dergisi

* Okutman, Karabük Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü. e-posta: aysetepebasi@karabuk.edu.tr

¹ Agâh Mazlum, 1919 yılında kurulan Milli Ahrar Fırkası’nın kurucu ve yöneticisidir.

MIHRAB: A PERIODICAL IN THE FIRST YEARS OF THE REPUBLIC

Abstract

As it is today, Istanbul was the center of cultural and artistic activities in the past in general. Therefore, the prominent artistic and literary magazines that led and shaped the country were always printed in Istanbul.

Mihrab, one of these magazines, was in press between 15 Teşrinisani 1339- 1 Nisan1341 (Julian Calendar) and 15 October 1923 – 1 April 1925 (Gregorian Calendar). The director in charge of this magazine which had 28 issues was Agah Mazlum. Mihrab had an important place in terms of its popularity in that era. There were educational and history articles as well as stories, poems, interviews, novels, letters, critics and such. This magazine rich in literary landscapes gave place to poems of prosody and free forms.

Mihrab magazine had an important place in terms of reflecting the social, political and literary aspects of the period. In the magazine, there are articles Yusuf Ziya (Yörükhan), Mehmet Emin (Erişgil), Hilmi Ziya (Ülken), Mehmet Emin (Yurdakul) and poem of Necip Fazıl(Kısakürek) who are the prominent intellectuals of the period.

In the first years of the republic, there were a number of cultural, artistic and literary magazines that reflected the period. These magazines are resources for the social, political and artistic features of the period. They are a means for the thoughts and feelings of the people of that era towards the republic. Mihrab was one of these.

In this article the subjects which Mihrab included as content are mentioned, the literary genres are evaluated and indexed according to the genres.

Key words: Magazine, Istanbul, Periodical, Mihrab Magazine

Dergiler, yayımlandıkları dönemin sosyal, siyasal, sanatsal, kültürel ve edebî yapısını yansıması bakımından önemli bir kaynaktır. Yaşanılan dönemin edebî ve siyasal vitrinini ortaya koyan dergilerde o dönemde yaşamış olan aydınların değişimlere karşı göstermiş olduğu tepkiler bire bir dergilere yansımıştır. Cumhuriyet'in hemen sonrasında çıkmış olan pek çok kültür, sanat ve edebiyat dergisi dönemi anlamamız ve iyi bir şekilde tahlil etmemiz açısından tarihi bir vesika niteliği taşımaktadır.

Toplumda meydana gelen sosyal, siyasal ve kültürel değişimlere şahitlik eden kültür, sanat ve edebiyat dergileri aynı zamanda döneme de ışık tutmuştur. Cumhuriyet döneminin ilk yıllarından itibaren yayımlanmaya başlayan dergilerden bazıları şunlardır:

Adını Atatürk'ün verdiği *Ülkü*, Halkevleri dergisi olarak Şubat 1933'te Ankara'da yayımlanmaya başlamıştır. Künyesinde sahibi Nusret Kemal Köymen, yazı işleri müdürü Necip Ali Küçüka, sorumlusu Recep Peker görünür. Bu dergi Aralık 1940'a kadar 270 sayı çıkmıştır. *Yücel*, 23 Şubat 1935- Ağustos 1956 arası Muhtar Fehmi Enata ve Kemalettin Birsan yönetiminde aylık olarak 163 sayı çıkar. *İnsan* dergisi, derginin ilk sayısı 15 Nisan 1938'de çıkar. Ağustos 1943'te kapanır. Derginin sahibi ve sorumlu müdürü Hilmi Ziya Ülken'dir. *Yeni Kalem*, (1927-1928) Orhan Seyfi (Orhon) tarafından İstanbul'da çıkarılmıştır. İsimlerini saydığımız bu dergiler çıkış tarihi olarak birbirine paralellik göstermektedir. Aynı dönemde yaşamış farklı kişilerin Cumhuriyet'e ve Atatürk dönemine nasıl baktığını yansıtmaları bakımından yukarıda ismini zikrettiğimiz dergiler oldukça önemlidir.

Mihrab dergisinin yayımlandığı döneme baktığımızda derginin 1923-1925 yılları arasında aktif bir şekilde yayım hayatını sürdürdüğünü görürüz. Bu dönem Cumhuriyet'in ilk yıllarına rastlar. Bu yıllarda Atatürk yeni bir ülke inşa etmekte, ilke ve inkılâplarla da bu durumu desteklemektedir. İşte böyle bir dönemde Mihrab dergisi sahnenin içi olan İstanbul'da bu devrimlere nasıl tepkiler verildiğini anlamamızı sağlar.

Derginin Fiziki Özellikleri

Mihrab dergisi iki cilt halinde çıkmıştır. Birinci sayıdan on ikinci sayıya kadar olan dergiler birinci cildi kapsarken on üçüncü sayıdan yirmi sekizinci sayıya kadar olan dergiler ise ikinci cilti kapsamaktadır. Dergi on ikinci sayıdan sonra ayda bir çıkmaya başlamıştır.

Dergi ilk cildini 6 aylık bir sürede tamamlarken, ikinci cildini 11 aylık bir sürede tamamlamıştır. Dergi ikinci cilde geçişini okuyucuya şu sözlerle duyurmuştur.

"Nazarı dikkate:

Bu sayı ile mecmuanızın birinci cildi hitam bulmuştur. Karilerimizden gördüğümüz teveccühe bir şükran olmak üzere gelecek sayıdan itibaren mecmuanın hacmine bir forma ilave etmek suretiyle tezyit ediyoruz. Bununla beraber mecmuanın iki forma olması ilmi tetkik mahsulü makalelerin maba'di olarak intişarını mucip oluyordu. Tecrübemiz ve karilerimizin mektupları bizi, iki sayının bir arada -fiyatı tebdil etmeksizin – ayda bir defa ve beş forma olarak neşrine sevk ediyor. Sahifelerini ilmi tetebbu' ve mashar-ı teşvikat olacağımızı ümit ederiz. Abone müddeti hitam bulanların bir an evvel teçdit-i kayt etmelerini ve taşra bayilerimizin hesap ve muhaberede sürat göstermelerini rica ederiz."

Dergiyi fiziki açıdan inceleyecek olursak; Mihrab dergisi fiziki görüntü açısından dikkat çekici bir özellik taşımamaktadır. Süse ve gösterişe önem vermeyen dergi, kapakta sade bir “Mihrab” yazısına yer vermiştir. “Mihrab” yazısının üst kısmında yayımlanan sayının tarihi, alt kısmında ise derginin künye ve ne kadar süre ile çıkacağını belirten ibare yer almıştır.

Dergi yirmi altıncı sayı itibari ile “Mihrab” yazısını süslü ve hatlı bir şekilde kapağa koymuştur. Bu yazıdan başka herhangi bir değişiklik yapmayan dergi sade ve gösterişsiz yapısından ödün vermemiştir. Aynı zamanda derginin sunumunda görsel malzemedan hiçbir şekilde yararlanmayan dergi yirmi beşinci sayıya mahsus olmak kaydıyla Şeyh Şamil’in büyük bir resmini yer vermiştir.

Yirmi sekiz sayı çıkan Mihrab dergisinin her nüshası 10 kuruşa satılmıştır. 6 aylık abonelik bedeli 120 kuruş, seneliği ise 240 kuruştur. Derginin ecnebi memleketler için belirlediği ücret 30 Fransız Frankı’dır. Ayrıca dergi iki sayı çıkmaya başladığı on üçüncü ve on dördüncü sayıdan yirmi sekizinci sayıya kadar ücretinde herhangi bir değişiklik yapmamıştır. Dergi yayım süresi boyunca Şehzade Paşa, Evkaf-ı İslamiyye matbaasında basılmıştır.

Derginin Muhtevası ve Yayım Hayatı

Derginin Çıkış Nedenleri, Amaçları ve İlkeleri

Yayım hayatına başlayan her derginin mutlaka bir çıkış nedeni, amacı ve ilkeleri vardır. Mihrab dergisi çıkış nedenini ve amacını belirten bir yazı yayımlamamıştır. Ancak dergide yayımlanmış olan yazılardan, yazıları yayımlanmış olan yazarlardan ve derginin adından yola çıkarak derginin çıkış nedenleri ve ilkeleri hakkında fikir sahibi olmak mümkündür. İlk olarak dergiye ad olan Mihrab kelimesinin anlamından yola çıkarak bu konuda çeşitli değerlendirmeler yapılabiliriz. Sözlük anlamı “camilerde, mescitlerde yönelinen taraftaki duvarda bulunan ve imamlık edene ayrılmış olan oyuk, girintili yer²” olan mihrab kelimesi kanaatimizce dergi için özellikle seçilmiştir. Bizim bu kanaate varmamızdaki en büyük sebep dergide yer alan yazıların özellikle İslam dini ve İslam düşüncesi üzerine kurulmuş olması ve bu yazılarda yazarların bir nevi öncülük yaparak cemaatteki diğer insanları arkalarına toplayıp onlara doğru yolu göstermeye çalışmalarıdır.

Camilerdeki mihrabın konumuna bakarak da bir şeyler söyleyebiliriz: Cami mimarilerinde mihrab en süslü ve en değerli mekândır. Burası Kur’an-ı

² Ferit Devellioğlu, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Sözlük*, Aydın Yayınevi, Ankara, 2003, s. 646.

Kerim'den seçilmiş çeşitli ayetlerle süslenmiştir. Bu mekânın bir dergiye isim olarak verilmiş olması derginin kendini o dönem yayım hayatında bulunan çoğu dergiden daha değerli olduğunu vurgulamaya çalıştığını da gösterebilir.

Ayrıca dergide biyografisi yer alan şahıslar da özellikle bu amaca hizmet edecek şekilde seçilmiştir. Seçilen bu şahıslar yaşadıkları dönemlerde İslam düşüncesi ve felsefesine büyük hizmetlerde bulunmuş, kendilerine inanan büyük halk kitlelerine doğru yolu bulmakta rehberlik etmiş insanlardır. Künyesinde kendisine ahlakî, içtimaî, felsefî, tarihî ve edebî olarak tanıtan dergi daha çok dinî ve felsefî konulara değinmiştir. Aynı zamanda yaşanan dönem içerisinde meydana gelen olaylar üzerinde pek çok yazı kaleme alınmıştır. Mihrab dergisi dinî ve felsefî konuların yanında tarihî, coğrafi, tıbbî etnoğrafi ve edebî yazılara da yer vermiştir. Mihrab dergisinde yer alan edebî yazılar aynı zamanda çeşitlilik arz etmektedir. Şiir, hikâye, biyografi gibi edebî türlerin yanı sıra masal, mektup, mülakat, roman ve sohbet gibi türler de dergide yer almıştır. Dergi ayrıca Türk edebiyatının önemli kollarından olan tasavvuf edebiyatı, halk edebiyatı ve dinî edebiyat üzerinde çalışmalar yapmıştır.

Şair Kadrosu

Mihrab dergisinde dönemin önemli şairlerinden Necip Fazıl'ın yanı sıra pek çok şairin şiirleri bu dergide yer almıştır.

Dergideki şairler:

Abdülbaki, Ahmet Ferit, Ahmet Kuddusi, Ali Ziya, Cemil Refet, Fahrettin Osman, Fevzi Hindu, Hafız Kami, Hasan Ali (Yücel), Hilmi Ziya (Ülken), İsmail Nabi, Kadriye, Hüseyin (Kâzım), Mehmet Sadıkî, Meliha Nuri, Muhittin Raif, Naim Halim, Necdet Reşidî, Necdet Rüştü, Necip Fazıl (Kısakürek), Nejat Tevfik, Rıfkı Melül (Meriç), Ruhi, Sabri Salih, Şeref Kâzım, Tahir Harimi, Tevfik Cengiz, Zeki Faik, Ziya Rufaî

Yazar Kadrosu

Mihrab dergisinde yazı kaleme alan yazarlar ise şunlardır:

Abdülhak Hâdi, Abdürreşit İbrahim, Ahmet Hikmet (Müftüoğlu), Ali Suat, A(yın), Fuat, Babanzâde Reşit, Câmî, Cemal Evrenus, Cevdet, Doktor Kadri Raşit, Doktor Ziya, Kenan, Elbistanlı Mükremin Dalil, E(lif). B(e), Faruk Sadıkî, Halil Halit, Hamza, Hasan Ali, (Yücel), Hatemî, Hilmi Ziya (Ülken), Hüseyin Şemi, İsmail Hakkı, Kadriye Hüseyin(Kâzım), Mehmet Ali Ayni, Mehmet Cemil, Mehmet Emin (Erişirgil), Mehmet Sadıkî,

Mehmet Şerafettin (Yaltkaya), Mehmet Şerif, Mustafa Şekip, M(im). S(in), Nezahat Sabri, Nurettin, Semih Rufaî, S(in). K(ef), Şeref Kâzım, Şeyh Saffet, Tahir Harimi, Türkistanlı Refet, Urfalı Mahmut, Yusuf Ziya (Yörükân), Ziyaeddin Fahri

Şiirlerin Değerlendirilmesi

Mihrab dergisinde toplam 54 tane şiir yayımlanmıştır. 28 sayı çıkan bu dergi sebebini herhangi bir yazıyla belirtmeden on üçüncü ve on dördüncü sayıdan sonra herhangi bir şiire yer vermemiştir. Mihrab dergisi Kurtuluş Savaşı'nın hemen sonrasında yayım hayatına başlamasına rağmen bu dönemdeki şiirlerin omurgasını oluşturan milli ruhu okşayan savaşı ve zaferi anlatan şiirlerden çok bireyin iç dünyasını yansıtan şiirlere yer vermiştir.

Dergideki şiirlerin konusu genel itibariyle aşk, yalnızlık, ümitsizlik, hüznün, aşk acısı, geçmişe olan özlem, ayrılık, gurbet, pişmanlık, yokluk ve ölümdür.

Dergide yayımlanan şiirler şekil itibariyle çeşitlilik arz etmektedir. Dergide çağdaş Türk edebiyatını temsil eden örneklerin yanı sıra divan ve halk edebiyatını temsil eden örneklere de yer verilmiştir. Bu çeşitlilik sebebiyle dergideki şiirlerde hem hece hem aruz hem de serbest ölçü kullanılmıştır. Aynı zamanda dergideki şiirler dörtlükler halinde yazıldığı gibi beyitler halinde de yazılmıştır. Mihrab dergisi dönemin önemli şairlerinden Ahmet Kuddusi ve Necip Fazıl'ın gençlik yıllarında yazdığı şiirlere de yer vermiştir.

Hikâyeler

Mihrab dergisinde 12 tane hikâye yayımlanmıştır. Yayımlanan bu hikâyelerden 4 tanesi Camî'ye, 2 tanesi Mehmet Sadık'a, 1'er tanesi Semiha Cemal'e, Nebahat Sabri'ye, Semih â'ye, Nurettin'e, Saim Hüseyin'e ve Abdulhak Hâdi'ye aittir. Bu hikâyelerden *Asya'nın Ruhu* ve *Çatı Altında Bir Feylesof* adlı hikâyeler tercüme hikâyelerdir.

Biyografiler

Mihrab dergisinde 10 tane biyografi yayımlanmıştır. Dinî ve felsefi yapısını bu türde de devam ettiren dergi biyografisini yapacağı kişileri özellikle felsefeyle uğraşmış İslam âlimlerinden seçerek okuyuculara tanıtmıştır. Dergide biyografisine yer verilen isimler şunlardır: Yunus Emre, Mahmut Hamit Efendi, Pierre Loti, İbn-i Teymiyye, Simavne Kadısı Oğlu Şeyh Bedrettin, Şahabettin Maktul Sühreverdî, Ali Emîrî, İbn-i Haldun.

Musahabeler

Mihrab dergisinde musahabelere oldukça fazla önem verilmiştir. Genel olarak dergilerin birinci sayfaları musahabe yazılarına ayrılmıştır. Dergide toplam 16 tane musahabe yayımlanmıştır. Yayımlanan bu musahabelerden 7 tanesi Mehmet Emin Erişgil'e, 4 tanesi Yusuf Ziya Yörükhan'a, 3 tanesi Abdülhak Hâdi'ye, 1'er tanesi Hüseyin Şemi ve Mehmet Ali Ayni'ye aittir.

Mihrab dergisinde en fazla musahabesi bulunan yazar Mehmet Emin'dir. Mehmet Emin'in kaleme aldığı musahabelerde genel olarak dönemin önemli sorunları ele alınmıştır. Dönem içerisinde ortaya çıkan şarkçılık, garpçılık, liberalizm gibi fikir akımlarının yanında medreselerde verilen eğitim ve bu eğitimin yetersizlikleri gibi konular Mehmet Emin tarafından musahabe başlığı altında ele alınmıştır.

Tarih ile İlgili Yazılar

Mihrab dergisinin en çok üzerinde durduğu konulardan biri de tarihî meselelerdir. Dergide toplam 9 tane tarih ile ilgili yazı yayımlanmıştır. Bu yazılardan 3 tanesi Hilmi Ziya Ülken'e aitken, 1 tanesi Elbistanlı Mükremin Dalil'e, 1 tanesi Refet'e, 1 tanesi Camî'ye, 1 tanesi Tahir Harimi'ye, 1 tanesi Ahmet Hikmet'e, 1 tanesi de Jean Brun Hearts'e aittir.

Dergide en çok yazısı yayımlanan Hilmi Ziya Ülken bu yazılarda daha çok etnografik meseleler üzerinde durmuştur. Hilmi Ziya'nın dergide yayımlanan ilk tarih konulu yazısı "Kırgızlar" başlığını taşımaktadır. Kırgızların kaçınıcı yüzyılda var olduklarını ve bağlı oldukları sülaleleri anlatan yazar ayrıca Kırgızların zaman içerisinde yerleştikleri yerleri de anlatmıştır. (Hilmi Ziya, S.4, s.114-117)

Romanlar

Dergide yayımlanan edebî türler arasında roman da vardır. İbn-i Tüfeyl'in "Hayy Bin Yekzan"adlı felsefî romanı tercüme edilerek Babanzâde Reşit tarafından okuyucuya sunulmuştur. Bu roman, derginin 11 sayısı boyunca tefrika edilmiştir.

Edebiyat İle İlgili Yazılar

Dergide 2 tane edebiyat ile ilgili yazı yayımlanmıştır. Yayımlanan bu yazılardan ilki Ali Suat'a ait olan "Dinî Edebiyat" başlıklı yazıdır.

Dergide yayımlanan ikinci edebiyatla ilişkili yazı "İki Meçhul Şaire" başlığını taşımaktadır. Ahmet Halil tarafından yazılan bu yazıda edebiyat tarihimizde neden çok az kadın şairin yer aldığı sebepleriyle irdelenmiştir.

Yazar yaklaşık on asırlık bir edebiyat tarihinde hanım şairlerin isminin 3-4 taneyi geçmemesinin dini hayatın kadını kısıtlayan, kapatan, duygularını açık etmesini engelleyen yapısına bağlamıştır.

Ahmet Halil iki sayı boyunca devam edecek bu yazısında o zamana kadar ismi edebiyat tarihinde geçmeyen iki kadın şaireyi tanıtmıştır. İlk yazısında bu kadın şairelerden Sadıka Hanım'ı anlatan yazar bu şairenin doğum tarihinin bilinmediğini ancak kimlerden ders aldığını ve kimin kızı olduğunun bilindiğini söylemiştir. Sadıka Hanım'ın iki divanının olduğu ancak bunların hiç birinin kütüphanelerde mevcut olmadığını anlatan yazar, Sadıka Hanım'a ait olan birkaç gazelin günümüze kadar gelebildiğini ifade etmiştir.

Derginin diğer bir sayısında Ânî Hanım'ı anlatan yazar onun hayatı hakkında çok fazla bilgi olmadığını sadece asıl adının Fatma olduğunun bilindiğini söylemiştir. Ânî Hanım'ın gençliğinde şiire merak saldıığını anlatan yazar bu alanda Ânî Hanım'ın dersler aldığını ve yaşadığı dönemde yazdığı şiirlerle irfan meclislerinde adının bu şiirlerle çokça zikredildiğini ifade etmiştir.

Mektuplar

Mihrab dergisinde diğer türlerin yanı sıra mektup türü de yayımlanmıştır. Dergi dönemin önemli âlimlerinden Halil Halit'den dergide yayımlamak için edebî yazılar yazmasını ister. Çok istemesine rağmen gerekli olan yazıları bir türlü kaleme alamayan Halil Halit, Londra'da Cambridge Üniversitesi'nde görev yaparken Abdülhak Hamit Tarhan'ın kendisine yazdığı mektupları Mihrab dergisinde yayımlamaya karar verir. Halil Halit Abdülhak Hamit'in kendisine göndermiş olduğu mektuplardan 5 tanesini dergide yayımlamıştır. Yazar daha önce hiçbir yerde yayımlanmayan bu mektupları üç sayı boyunca Mihrab dergisinde yayımlar.

Mensur olan mektup 6 Şubat 1910 yılında Abdülhak Hamit'in Brüksel'de sefirlik yaptığı esnada olan mektuptur. Abdülhak Hamit mektupta anlattığına göre bir aylığına Londra'ya gider ve orada Türklerin de katıldığı bir baloya davet edilir. Baloda aynı zamanda tiyatro gösterisi de vardır. Abdülhak Hamit tiyatro gösterisini izler. Tiyatroda o yıllarda İngilizlerin işgal ettiği Mısır anlatılmaktadır. Ancak tiyatrodaki sıkıntılı olan konu Mısır'ın İngiltere'nin bir sömürgesi olarak gösterilmesidir. O zamanlar Osmanlı İmparatorluğu ile sıkı ilişkileri olan ve dindaşımız olan Mısır'ın bu şekilde gösterilmesi Abdülhak Hamit'i çok rahatsız eder. Bu duruma çok üzülen Abdülhak Hamit, Londra'da bulunan Türk konsolosluğuna gider ve durumu başkonsolosa anlatmak ister. Ancak İngiliz çalışanlar Abdülhak

Hamit'i bir türlü başkonsolosla görüşürmez. Görevliler durumu kendilerine anlatmasını istemesine karşı Abdulhak Hamit konsolosluktan ayrılır. İşgal altındaki Mısır'ın bu şekilde yansıtılmasına dayanamayan Hamit belki bir faydası dokunur diye Halil Halit'e bu mektubu yazmaya karar verir. Abdulhak Hamit aynı mektupla birlikte duruma ne kadar çok üzüldüğünü gösteren manzum bir mektup daha göndermiştir.

Abdulhak Hamit'e ait olan diğer iki mektup derginin sekizinci sayısında yine Halil Halit tarafından okuyucuya sunulmuştur. 3 Mayıs 1906 tarihli bu 2 mektup Londra'dan gönderilmiştir. Abdulhak Hamit bu mektuplarda da Mısır meselesinden söz eder/etmiş. İngilizlerin Süveyş Kanalı'nda bulundurduğu donanmalardan ve Abdülhamit'in yürüttüğü siyasetin eksik yönlerinden bahsetmiştir. Abdulhak Hamit burada da Mısır meselesinden dolayı çok üzgün ve ümitsiz olduğunu mektup boyunca tekrarlamıştır.

Abdulhak Hamit 'e ait son mektup derginin on birinci sayısında yayımlanmıştır 1907 Teşrinisani tarihli bu mektupta kendisine gelen Türk gazetelerinden birinde Halil Bey'in yazdığı bir mektubun tercümesini gördüğünü anlatan Abdulhak Hamit mektubu Times Gazetesi'nde uzun süre aradığını fakat bulamadığını Halil Halit'e anlatmıştır. Daha sonrada bir önceki görüşmelerinden ayrıldıktan sonra treni kaçırdığını, daha sonraki trene ise güc bela bindiğini eğlenceli bir dille anlatır.

Sonuç

Kurtuluş Savaşı'nın bitiminden hemen sonra yeni bir devlet kurulmuş ve bu yeni devletin temellerini sağlamlaştırmak ve muasır medeniyetler seviyesine çıkartmak için çeşitli ilke ve inkılâplar benimsenmiştir. O dönemde fakirlik ve yoksulluk içerisinde yaşayan ve savaştan yeni çıkmış olmanın verdiği boşlukta kalan halkı, modern ve muasır bir seviyeye çıkartmak için bu dönemde pek çok uygulama ve çalışma yapılmıştır.

Çok kritik olan bu dönemde halkın bilinçlendirilmesi ve yeni kurulan Cumhuriyet'in esaslarının halka sunulması amacıyla pek çok yayım organı kullanılmıştır. O dönemde kullanılan bu yayım organlarından biri de dergilerdir. Dönemin fikrî yapısının kurucuları (kanaat önderi) olarak görülen edebiyatçılar, tarihçiler, sosyolog ve aydınlar o dönemde halkı değişen sosyal, kültürel ve siyasi yapıya alıştırmak için pek çok yazı kaleme almıştır. Bu yazılar o dönemde çıkan dergiler aracılığıyla halka sunulmuştur. Üzerinde çalışma yaptığımız Mihrab dergisi kültürel ve siyasi arayışların ortaya çıktığı Cumhuriyet dönemini tarihsel ve maddi koşullar açısından anlamamız için önemli bir yere sahiptir.

Mihrab dergisi dönemin nabzını tutması bakımından önemli bir yere sahiptir. Dergide dönemin münevverlerinden Yusuf Ziya (Yörükhan), Mehmet Emin (Erişgil) , Hilmi Ziya (Ülken), Mehmet Emin (Yurdakul) gibi isimlerin yanı sıra Necip Fazıl(Kısakürek)'in şiirlerine de yer verilmiştir.

Mihrab dergisi genel olarak tarihî ve felsefî konular üzerine yoğunlaşmıştır. Özellikle Hilmi Ziya (Ülken)'in kaleme aldığı “Orta Asya’da Türkmen ve Kazaklar” başlıklı yazılar Türklerin kökenlerini incelemesi açısından önemlidir. Dönemin tartışılan konularından Şarkçılık ve Garpcılık meselesi hem Mehmet Emin hem de Abdülhak Hâdi tarafından kaleme alınmıştır. Kaleme alınan her iki yazı arafta kalan Türk aydınının ve halkının yaşamış olduğu karmaşayı yansıtmaları bakımından önemli bir yere sahiptir.

Dergi hikâye, şiir, musahabe, roman, mektup, tenkit gibi yazıların yanı sıra eğitim ve tarih konulu yazılar da yayımlamıştır. Edebî yönden büyük bir çeşitlilik gösteren dergi hem aruz ve hece hem de serbest vezinli şiirlere sayfalarında yer vermiştir. Dergideki şiirler hem Halk Edebiyatı hem Divan Edebiyatı hem de Çağdaş Türk Edebiyatı ürünleri olması açısından da önemlidir.

Mihrab dergisi dönemin İstanbul’unu anlamamız için oldukça önemli bir dergidir. Dergi yazar kadrosu ve yayımladığı yazılarla döneme adeta bir ışık tutmuştur.

DERGİLERİN TAHLİLİ İ FİHRİSTİ

Dergilerin Yazar Adlarına Göre Fihristi

Şiirler

Abdülbaki, “Kur’ân”, Mihrab, S.6, s.168, 1 Şubat 1340. Ahmet Ferit, “Korkma Anne”, Mihrab, S.8, s.240, 1 Mart 1340.

Ahmet Kuddusi, “Nilüfer”, Mihrab, S.1, s.8, 15 Teşrinisani 1339.

Ahmet Kuddusi, “Manzume”, Mihrab, S.2, s.41, 1 Kânunuevvel 1339.

Ali Ziya, “Rubai”, Mihrab, S.12, s.361, 1 Mayıs 1340.

Cemil Refet, “Gazel”, Mihrab, S.11, s.344, 15 Nisan 1340.

Cemil Refet, “Gazel”, Mihrab, S.12, s.373, 1 Mayıs 1340.

Fahrettin Osman, “Guruptan Doğan Hisler”, Mihrab, S.2, s.57, 1 Kânunuevvel 1339.

- Fahrettin Osman, "Çamlıca'da Bülbül", Mihrab, S.4, s.112, 1 Kânunusani 1340.
- Feyzi Hindu, "Namın Anılsa", Mihrab, S.8, s.241, 1 Mart 1340.
- Hafız Kami, "Gazel", Mihrab, S.9, s.280, 15 Mart 1340.
- Hasan Ali, "Sırça Saray", Mihrab, S.3, s.72, 15 Kânunuevvel 1339.
- Hasan Ali, "Bugünden Düne", Mihrab, S.4, s.104, 1 Kânunusani 1340.
- Hasan Ali, "Tahmis", Mihrab, S.5, s.152, 15 Kânunusani 1340.
- Hilmi Ziya, "Gece ve Güneş", Mihrab, S.6, s.184, 1 Şubat 1340.
- Hilmi Ziya, "Son Seda", Mihrab, S.7, s.201, 15 Şubat 1340.
- Hilmi Ziya, "Geldim", Mihrab, S.2, s.56, 1 Kânunuevvel 1339.
- Hilmi Ziya, "Gazel", Mihrab, S.1, s.9, 15 Teşrinisani 1339.
- Kadriye Hüseyin, "Acılar", Mihrab, S.5, s.153, 15 Kânunusani 1340.
- Kadriye Hüseyin, "Gönül Yuvası", Mihrab, S.4, s.113, 1 Kânunusani 1340.
- Kadriye Hüseyin, "Acılar", Mihrab, S.6, s.169, 1 Şubat 1340.
- Mehmet Sadıki, "Gazel", Mihrab, S.3, s.80, 15 Kânunuevvel 1339.
- Mehmet Sadıki, "Gazel", Mihrab, S.4, s.99, 1 Kânunusani 1340.
- Meliha Nuri, "Şarkı", Mihrab, S.11, s.328, 15 Nisan 1340.
- Meliha Nuri, "Bir Gönül Hatırası", Mihrab, S.12, s.369, 1 Mayıs 1340.
- Meliha Nuri, "Hayat ve Hakikat", Mihrab, S.13-14, s.392-393, 1 Haziran 1340.
- Meliha Nuri, "Şarkı", Mihrab, S.10, s.304, 1 Nisan 1340.
- Meliha Nuri, "Şarkı", Mihrab, S.9, s.272, 15 Mart 1340.
- Meliha Nuri, "Saçların", Mihrab, S.8, s.233, 1 Mart 1340.
- Meliha Nuri, "Şarkı", Mihrab, S.7, s.216, 15 Şubat 1340.
- Muhittin Raif, "Gazel", Mihrab, S.9, s.264, 15 Mart 1340.
- Muhittin Raif, "Mabedi Aşk", Mihrab, S.10, s.306-307, 1 Nisan 1340.
- Naim Halim, "Mabedimin Huzurunda", Mihrab, S.5, s.136, 15 Kânunusani 1340.

- Necat Tevfik, “Tehlike”, Mihrab, S.10, s.313, 1 Nisan 1340.
- Necdet Reşidi, “Mini Minime”, Mihrab, S.4, s.105, 1 Kânunusani 1340.
- Necdet Reşidi, “Benim Bayramım”, Mihrab, S.13-14, s.457, 1 Haziran 1340.
- Necdet Rüştü, “Nihal’in Kabri”, Mihrab, S.12, s.374, 1 Mayıs 1340.
- Necip Fazıl, “Avcı”, Mihrab, S.4, s.121, 1 Kânunusani 1340.
- Necip Fazıl, “Son Akşam”, Mihrab, S.2, s.40, 1 Kânunuevvel 1339.
- Rıfki Melul, “Refakat”, Mihrab, S.7, s.217, 15 Şubat 1340.
- Ruhi, “Gazel”, Mihrab, S.11, s.345, 15 Nisan 1340.
- Sabri Salih, “Gurup Vakti”, Mihrab, S.13-14, s.409, 1 Haziran 1340.
- Şeref Kâzım, “Neşrin Mısraları”, Mihrab, S.4, s.120, 1 Kânunusani 1340.
- Şeref Kâzım, “Sevgiye Sevdaya Dair Kıtalar”, Mihrab, S.5, s.137, 15 Kânunusani 1340.
- Şeref Kâzım, “Bize Dair”, Mihrab, S.8, s.232, 1 Mart 1340.
- Şeref Kâzım, “Rüya İçinde”, Mihrab, S.9, s.273, 15 Mart 1340.
- Şeref Kâzım, “Leyla’nın İzlerinde”, Mihrab, S.10, s.305, 1 Nisan 1340.
- Şeref Kâzım, “Eski Şark Geceleri”, Mihrab, S.13-14, s.416, 1 Haziran 1340.
- Şeref Kâzım, “Acılar Şairesine”, Mihrab, S.6, s.185, 1 Şubat 1340.
- Şeref Kâzım, “Hatıralar”, Mihrab, S.7, s.200, 15 Şubat 1340.
- Tahir Harimi, “Seyran”, Mihrab, S.10, s.311, 1 Nisan 1340.
- Tevfik Celis, “Yolcu”, Mihrab, S.9, s.265, 15 Mart 1340.
- Zeki Faik, “Kış Türküsü”, Mihrab, S.8, s.248, 1 Mart 1340.
- Ziya Rufaî, “Kıta”, Mihrab, S.13-14, s.408, 1 Haziran 1340.

Hikâyeler

- Abdülhak Hâdi, “Çatı Altında Bir Filozof (Emile Sövestr’dan)”, Mihrab, S.25, s.41-48, 1 Kanunusani 1341.
- Abdülhak Hâdi, “Çatı Altında Bir Filozof (Emile Sövestr’dan)”, Mihrab, S.26, s.89-96, 1 Şubat 1341.

Abdülhak Hâdi, "Çatı Altında Bir Filozof (Emile Sövestr'dan)", Mihrab, S.27, s.137-145, 1 Mart 1341.

Abdülhak Hâdi, "Çatı Altında Bir Filozof (Emile Sövestr'dan)", Mihrab, S.28, s.184-192, 1 Nisan 1341.

Camî, "Kabil", Mihrab, S.9, s.260-271, 15 Mart 1340.

Camî, "Asi", Mihrab, S.11, s.323-331, 15 Nisan 1340.

Camî, "Amunikal İdinen", Mihrab, S.13-14, s.317-333, 1 Haziran 1340.

Camî, "Amunikal İdinen", Mihrab, S.15-16, s.498-512, 1 Temmuz 1340.

Camî, "Asya'nın Ruhü", Mihrab, S.21-22, s.739-752, 1 Ekim 1340.

Mehmet Sadıki, "Zaferin Sırrı", Mihrab, S.5, s.143-145, 15 Kânunusani 1340.

Mehmet Sadıki, "Köy Mektupları", Mihrab, S.9, s.272-274, 15 Mart 1340.

Nezahat Sabri, "Sonbahar", Mihrab, S.13-14, s.455, 1 Haziran 1340.

Nurettin, "Çölde Bir Seccade", Mihrab, S.25, s.22-25, 1 Kanunusani 1341.

Nurettin, "Çölde Bir Seccade", Mihrab, S.26, s.79-84, 1 Şubat 1341.

Saim Hüseyin, "Annemin Ölümü", Mihrab, S.12, s.377-378, 1 Mayıs 1340.

Semiha Cemal, "Pervane", Mihrab, S.12, s.361-363, 1 Mayıs 1340.

Semih Refai, "Kurbanı Aşk", Mihrab, S.27, s.117-119, 1 Mart 1341.

Biyografiler

Cemil Refet, "Yunus Emre", Mihrab, S.13-14, s.395-402, 1 Haziran 1340.

Hamza, "Şeyh Şamil", Mihrab, S.25, s.32-40, 1 Kanunusani 1341.

Hüseyin Şemi, "Nur Ekuplu Mahmut Hamit Efendi", Mihrab, S.8, s.254-256, 1 Mart 1340.

İmzasız, "Pierre Loti", Mihrab, S.6, s.191-192, 1 Şubat 1340.

Mehmet Şerafettin Yalpkaya, "İbn-i Teymiyye", Mihrab, S.3, s.67-72, 15 Kanunuevvel 1339.

Mehmet Şerafettin Yalpkaya, "Simavne Kadısı Oğlu Şeyh Bedrettin", Mihrab, S.21-22, s.755-768, 1 Ekim 1340.

Mehmet Şerafettin Yalpkaya, "Simavne Kadısı Oğlu Şeyh Bedrettin", Mihrab, S.23, s.825-832, 1 Kasım 1340.

Mehmet Şerafettin Yaltkaya, “Simavne Kadısı Oğlu Şeyh Bedrettin”, Mihrab, S.24, s.866-872, 1 Aralık 1340.

Tahir Harimi, “Türk Mutasavvıfları”, Mihrab, S.17-18, s.614-617, 1 Ağustos 1340.

Yusuf Ziya Yörükhan, “İslam Feylesofları”, Mihrab, S.1, s.20-32, 15 Teşrinisani 1339.

Yusuf Ziya Yörükhan, “Şahabettin Maktul Sühreverdi”, Mihrab, S.2, s.54-58, 1 Kanunuevvel 1339.

Yusuf Ziya Yörükhan, “Şahabettin Sühreverdi”, Mihrab, S.3, s.73-76, 15 Kanunuevvel 1339.

Yusuf Ziya Yörükhan, “Şahabettin Sühreverdi”, Mihrab, S.4, s.118-122, 1 Kanunisani 1340.

Yusuf Ziya Yörükhan, “Şahabettin Sühreverdi”, Mihrab, S.5, s.145-150, 15 Kanunisani 1340.

Yusuf Ziya Yörükhan, “Ali Emîrî”, Mihrab, S.6, s.187-191, 1 Şubat 1340.

Yusuf Ziya Yörükhan, “Şeyh Sühreverdi ve Simyagerlik”, Mihrab, S.7, s.213-215, 15 Şubat 1340.

Yusuf Ziya Yörükhan, “Şeyh Sühreverdi ve Simyagerlik”, Mihrab, S.8, s.245-248, 1 Mart 1340.

Yusuf Ziya Yörükhan, “Şeyh Sühreverdi Hayatının Sonlarında ”, Mihrab, S.11, s.348-350, 15 Nisan 1340.

Yusuf Ziya Yörükhan, “Şeyh Sühreverdi'nin Şahsiyet ve Seciyesi”, Mihrab, S.12, s.379-381, 1 Mayıs 1340.

Yusuf Ziya Yörükhan, “Şeyh Sühreverdi'nin Hayatı”, Mihrab, S.13-14, s.356-361, 1 Haziran 1340.

Yusuf Ziya Yörükhan, “Şeyh Sühreverdi'nin Hadise-i Katli”, Mihrab, S.15-16, s.483-486, 1 Temmuz 1340.

Yusuf Ziya Yörükhan, “Şeyh Sühreverdi'nin Felsefesi”, Mihrab, S.17-18, s.596-609, 1 Ağustos 1340.

Yusuf Ziya Yörükhan, “Şeyh Sühreverdi'nin Felsefesi”, Mihrab, S.19-20, s.657-685, 1 Eylül 1340.

Ziyaettin Fahri, “İbn-i Haldun'da İçtimaiyat”, Mihrab, S.17-18, s.571-577, 1 Ağustos 1340.

Ziyaettin Fahri, "İbn-i Haldun'da İçtimaiyat", Mihrab, S.19-20, s.649-654, 1 Eylül 1340.

Ziyaettin Fahri, "İbn-i Haldun'da İçtimaiyat", Mihrab, S.23, s.798-801, 1 Kasım 1340.

Musahabeler

Abdulahak Hâdi, "Şarkçılık ve Garpcılık", Mihrab, S.2, s.38-42, 1 Kanunuevvel 1339.

Abdulahak Hâdi, "Şarkçılık ve Garpcılık", Mihrab, S.1, s.6-11, 15 Teşrinisani 1339.

Abdulahak Hâdi, "Şarkçılık ve Garpcılık", Mihrab, S.6, s.163-169, 1 Şubat 1340.

Hüseyin Şemi, "Yaşamak İçin", Mihrab, S.4, s.97-99, 1 Kanunusani 1340.

Mehmet Ali Ayni, "İçtimaiyat Dersleri", Mihrab, S.21-22, s.705-710, 1 Ekim 1340.

Mehmet Emin, "Terakki Etrafında Birleşemez miyiz?", Mihrab, S.2, s.33-37, 1 Kanunuevvel 1339.

Mehmet Emin, "Felsefe Neşriyatında Bir Terakki Hutvesi", Mihrab, S.3, s.65-67, 15 Kanunuevvel 1339.

Mehmet Emin, "Medrese", Mihrab, S.5, s.129-131, 15 Kanunusani 1340.

Mehmet Emin, "Medreselerde Eksik Olan Usul Tedris midir?", Mihrab, S.6, s.161-163, 1 Şubat 1340.

Mehmet Emin, "Tevhid-i Tedrisat Meselesi ve İlahiyat Fakültesi", Mihrab, S.9, s.257-260, 15 Mart 1340.

Mehmet Emin, "Server", Mihrab, S.10, s.289-291, 1 Nisan 1340.

Mehmet Emin, "Hakikaten Felsefe Zügürtüyüz", Mihrab, S.15-16, s.465-467, 1 Temmuz 1340.

Yusuf Ziya, "Hadis-i Şerif", Mihrab, S.1, s.1-6, 15 Teşrinisani 1339.

Yusuf Ziya, "Terbiye Musahabeleri", Mihrab, S.13-14, s.385-393, 1 Haziran 1340.

Yusuf Ziya, "Hindistan'da İstiklal Mücadeleleri", Mihrab, S.17-18, s.545-548, 1 Ağustos 1340.

Yusuf Ziya, "Din Tedrisatı", Mihrab, S.23, s.785-789, 1 Kasım 1340.

Tarih ile İlgili Yazılar

Ahmet Hikmet, “11. Asır Hicride Türk Menba-ı İrfanı”, Mihrab, S.19-20, s.625-633, 1 Eylül 1340.

Ahmet Hikmet, “11. Asır Hicride Türk Menba-ı İrfanı”, Mihrab, S.21-22, s.715-774, 1 Ekim 1340.

Ahmet Hikmet, “11. Asır Hicride Türk Menba-ı İrfanı”, Mihrab, S.24, s.835-845, 1 Aralık 1340.

Cami, “Seyit Battal Gazi ve Digenis Akritos Destanları”, Mihrab, S.7, s.197-203, 15 Şubat 1340.

Elbistanlı Mükremin Dalil “Musul’da Selçuklu Valileri”, Mihrab, S.1, s.20-27, 15 Teşrinisani 1339.

Hilmi Ziya, “Orta Asya’da Türkmen”, Mihrab, S.8, s.237-244, 1 Mart 1340.

Hilmi Ziya, “Orta Asya’da Türkmen”, Mihrab, S.9, s.276-280, 15 Mart 1340.

Hilmi Ziya, “Orta Asya’da Türkmen, Türkmenlerin Dini”, Mihrab, S.10, s.313-316, 1 Nisan 1340.

Hilmi Ziya, “Orta Asya’da Türkmen, Türkmenlerin Dini”, Mihrab, S.11, s.337-342, 15 Nisan 1340.

Hilmi Ziya, “Orta Asya’da Türkmen, Türkmenlerin Dini”, Mihrab, S.12, s.372-377, 1 Mayıs 1340.

Hilmi Ziya, “Orta Asya’da Türkmen, Türkmenlerin Dini”, Mihrab, S.15-16, s.480-483, 1 Temmuz 1340.

Hilmi Ziya, “Selçukluların İnfiradı Zamanında Konya”, Mihrab, S.17-18, s.563-571, 1 Ağustos 1340.

İmzasız, “Dönmeler (Jean Brun Hearts ve Camile Vallax’dan)”, Mihrab, S.5, s.150-154, 15 Kanunusani 1340.

Refet, “Kırgız ve Kazaklar”, Mihrab, S.3, s.82-83, 15 Kanunuevvel 1339.

Tahir Harimi, “Tarih Medeniyetinde Kütüphaneler”, Mihrab, S.12, s.364-372, 1 Mayıs 1340.

Tahir Harimi, “Tarih Medeniyetinde Kütüphaneler”, Mihrab, S.13-14, s.352-355, 1 Haziran 1340.

Eğitim Konulu Yazılar

Mehmet Ali Ayni, "Vuzuhsuzluk", Mihrab, S.11, s.342-347, 15 Nisan 1340.

Mehmet Emin, "Hazımsızlık Devri", Mihrab, S.1, s.11-16, 15 Teşrinisani 1339.

Yusuf Ziya, "Kınalızade Ali Efendi'nin Terbiye Telakkisi", Mihrab, S.4, s.100-105, 1 Kanunusani 1340.

Yusuf Ziya, "Nasır Tusi'nin Terbiye Telakkisi", Mihrab, S.5, s.132-140, 15 Kanunusani 1340.

Eleştiri Yazıları

Faruk Sadıki, "Medrese", Mihrab, S.6, s.181-187, 1 Şubat 1340.

Hasan Ali, "İlim Düşmanlığı", Mihrab, S.10, s.308-310, 1 Nisan 1340.

Hüseyin Şemi, "Seleflerimizi Tanıyalım", Mihrab, S.6, s.177-181, 1 Şubat 1340.

Mehmet Emin, "Mekteplerimize Dair", Mihrab, S.28, s.145-146, 1 Nisan 1341.

Mehmet Emin, "Mütefekkirler Arasında Perişanlık", Mihrab, S.24, s.833-834, 1 Aralık 1340.

Tahir Harimi, "Tarih Medeniyetinde Kadın", Mihrab, S.15-16, s.530-536, 1 Temmuz 1340.

Yusuf Ziya, "İslam Tarihi", Mihrab, S.25, s.1-13, 1 Kanunusani 1341.

Romanlar

Babanzâde Reşit, "Hayy Bin Yekzan", Mihrab, S.3, s.91-96, 15 Kanunuevvel 1339.

Babanzâde Reşit, "Hayy Bin Yekzan", Mihrab, S.4, s.123-128, 1 Kanunusani 1340.

Babanzâde Reşit, "Hayy Bin Yekzan", Mihrab, S.5, s.154-160, 15 Kanunusani 1340.

Babanzâde Reşit, "Hayy Bin Yekzan", Mihrab, S.9, s.285-288, 15 Mart 1340.

Babanzâde Reşit, “Hayy Bin Yekzan”, Mihrab, S.10, s.317-320, 1 Nisan 1340.

Babanzâde Reşit, “Hayy Bin Yekzan”, Mihrab, S.11, s.350-352, 15 Nisan 1340.

Babanzâde Reşit, “Hayy Bin Yekzan”, Mihrab, S.12, s.382-384, 1 Mayıs 1340.

Babanzâde Reşit, “Hayy Bin Yekzan”, Mihrab, S.15-16, s.536-545, 1 Temmuz 1340.

Babanzâde Reşit, “Hayy Bin Yekzan”, Mihrab, S.17-18, s.617-624, 1 Ağustos 1340.

Babanzâde Reşit, “Hayy Bin Yekzan”, Mihrab, S.19-20, s.685-704, 1 Eylül 1340.

Babanzâde Reşit, “Hayy Bin Yekzan”, Mihrab, S.21-22, s.779-784, 1 Ekim 1340.

Masallar

Kadriye Hüseyin, “İran Masalı”, Mihrab, S.25, s.14-22, 1 Kanunusani 1341.

Kadriye Hüseyin, “İran Masalı”, Mihrab, S.26, s.58-67, 1 Şubat 1341.

Kadriye Hüseyin, “İran Masalı”, Mihrab, S.27, s.108-116, 1 Mart 1341.

Kadriye Hüseyin, “Mısır Masalı”, Mihrab, S.23, s.790-797, 1 Kasım 1340.

Kadriye Hüseyin, “Mısır Masalı”, Mihrab, S.24, s.846-853, 1 Aralık 1340.

Semih Refai, “Çin Masalı”, Mihrab, S.28, s.147-156, 1 Nisan 1341.

Tercümelere

Elif Be, “Anadolu Coğrafyasına Sathi Bir Bakış (Diaur Pie Bansk'den)”, Mihrab, S.26, s.67-71, 1 Şubat 1341.

İmzasız, “Dönmeler (Jean Brun Hearts ve Camile Vallax'den)”, Mihrab, S.5, s.150-154, 15 Kanunusani 1340.

Hatıra ve Gezi Yazıları

Kadriye Hüseyin, “Kaygusuz Sultanda Bir Nevruz Sabahı”, Mihrab, S.15-16, s.472-479, 1 Temmuz 1340.

Kadriye Hüseyin, "Meluki Tıflar", Mihrab, S.17-18, s.554-560, 1 Ağustos 1340.

Kadriye Hüseyin, "Meluki Tıflar", Mihrab, S.19-20, s.633-640, 1 Eylül 1340.

Kadriye Hüseyin, "Meluki Tıflar", Mihrab, S.21-22, s.725-731, 1 Ekim 1340.

Edebiyat İle İlgili Yazılar

Ahmet Halil, "İki Mechul Şaire", Mihrab, S.19-20, s.654-657, 1 Eylül 1340.

Ahmet Halil, "İki Mechul Şaire", Mihrab, S.21-22, s.753-754, 1 Ekim 1340.

Ali Suat, "Dinî Edebiyat", Mihrab, S.19-20, s.640-649, 1 Eylül 1340.

Ali Suat, "Dinî Edebiyat", Mihrab, S.21-22, s.732-738, 1 Ekim 1340.

Mektuplar

Halil Halit, "Abdülhak Hamit Bey'in Gayri Münteşer Mektupları", Mihrab, S.7, s.203-206, 15 Şubat 1340.

Halil Halit, "Abdülhak Hamit Bey'in Gayri Münteşer Mektupları", Mihrab, S.8, s.231-237, 1 Mart 1340.

Halil Halit, "Abdülhak Hamit Bey'in Gayri Münteşer Mektupları", Mihrab, S.11, s.332-333, 15 Nisan 1340.

Dinî Konulu Yazılar

Aydın He, "Faiz Esareti", Mihrab, S.15-16, s.487-497, 1 Temmuz 1340.

Babanzâde Reşit, "Tercümelerin Hakkında İzahat", Mihrab, S.10, s.298-305, 1 Nisan 1340.

Cemal Evrenus, "Mihrak-ı Aşkî Sucuda Geldim", Mihrab, S.17-18, s.360-362, 1 Ağustos 1340.

Cemal Evrenus, "Mihrak-ı Aşkî Sucuda Geldim", Mihrab, S.23, s.797, 1 Kasım 1340.

Cevdet, "Tevhid-i Müteşâhebat", Mihrab, S.2, s.51-54, 1 Kanunuevvel 1339.

- Hatem, “Heykelu’n-nûr”, Mihrab, S.17-18, s.578-595, 1 Ağustos 1340.
- Hilmi Ziya, “Anadolu Tarihinde Dini Ruhiyat Müşahedeleri”, Mihrab, S.13-14, s.434-448, 1 Haziran 1340.
- Hüseyin Şemi, “Alemler Manevi ve Alemler Uhrevi”, Mihrab, S.4, s.109-112, 1 Kanunusani 1340.
- Mehmet Cemil, “Kâzım Rıfki’nin Fransızca Kur’ân Tercümesindeki Kırk Kadar Yanlışların Tashihi”, Mihrab, S.10, s.291-298, 1 Nisan 1340.
- Mehmet Şerafettin, “Mesel’ul A’la”, Mihrab, S.3, s.78-81, 15 Kanunuevvel 1339.
- Mehmet Şerafettin, “Mesel’ul A’la”, Mihrab, S.4, s.106-108, 1 Kanunusani 1340.
- Mehmet Şerafettin, “Mesel’ul A’la”, Mihrab, S.5, s.140-143, 15 Kanunusani 1340.
- Mehmet Şerafettin, “Mesel’ul A’la”, Mihrab, S.6, s.170-175, 1 Şubat 1340.
- Mustafa Şekip, “İslam”, Mihrab, S.7, s.193-196, 15 Şubat 1340.
- Mustafa Şekip, “İslam”, Mihrab, S.8, s.225-231, 1 Mart 1340.
- Mustafa Şekip, “İslam”, Mihrab, S.11, s.321-323, 15 Nisan 1340.
- Mustafa Şekip, “İslam”, Mihrab, S.12, s.353-358, 1 Mayıs 1340.
- Mustafa Şekip, “İslam”, Mihrab, S.15-16, s.467-471, 1 Temmuz 1340.
- Mustafa Şekip, “İslam”, Mihrab, S.17-18, s.548-553, 1 Ağustos 1340.
- Mustafa Şekip, “İslam”, Mihrab, S.21-22, s.711-714, 1 Ekim 1340.
- Tahir Harimi, “Tarihi Hikmette Mezhep Aşkı”, Mihrab, S.27, s.131-136, 1 Mart 1341.
- Tahir Harimi, “Tarihi Hikmette Mezhep Aşkı”, Mihrab, S.28, s.164-166, 1 Nisan 1341.
- Yusuf Ziya, “Hadis-i Şerif”, Mihrab, S.1, s.2-6, 15 Teşrinisani 1339.
- Yusuf Ziya, “Meal-i Kur’ân”, Mihrab, S.28, s.159-164, 1 Nisan 1341.

Sağlık İle İlgili Yazılar

- Doktor Kadri Raşit, “İslam’da Nüfus ve Çocuk”, Mihrab, S.1, s.16-20, 15 Teşrinisani 1339.

Doktor Kadri Raşit, "Çocuğa Muhabbet ve Aile Yuvasında Refah Meselesi", Mihrab, S.2, s.48-51, 1 Kanunuevvel 1339.

Doktor Ziya Kenan Raşit, "İnsan ve Su", Mihrab, S.28, s.156-159, 1 Nisan 1341.

Coğrafi Yazılar

Abdurreşit İbrahim, "Ufak Bir Nazire (Hindistan)", Mihrab, S.9, s.274-276, 15 Mart 1340.

Abdurreşit İbrahim, "Ufak Bir Nazire (Afganistan)", Mihrab, S.11, s.333-335, 15 Nisan 1340.

Aydın. Fuat, "Finlandiya'ya Bir Nazar", Mihrab, S.28, s.180-183, 1 Nisan 1341.

Mehmet Şerif, "Bursa Şehri", Mihrab, S.2, s.58-62, 1 Kanunuevvel 1339.

Mehmet Şerif, "Bursa Şehri", Mihrab, S.3, s.83-86, 15 Kanunuevvel 1339.

Türkistanlı Refet, "Semerkant Şehri", Mihrab, S.9, s.280-284, 15 Mart 1340.

Türkistanlı Refet, "Bugün ki Türkmenler ve Türkmen Yurdu", Mihrab, S.13-14, s.411-416, 1 Haziran 1340.

Spor İle İlgili Yazılar

Nezahat, "Espor", Mihrab, S.7, s.211-213, 15 Şubat 1340.

Nezahat, "Espor", Mihrab, S.8, s.250-253, 1 Mart 1340.

Kitabiyat

Mustafa Şekip, "İslam", Mihrab, S.7, s.193-196, 15 Şubat 1340.

Ziyaettin Fahri, "İbn-i Haldun'da İctimaiyat", Mihrab, S.17-18, s.571-577, 1 Ağustos 1340.

Dergi Gazete ve Kitap Tanıtımı

İmzasız, "İslam Tarihi", Mihrab, S.26, s.89-96, 1 Şubat 1341.

İmzasız, "Kant Felsefesi", Mihrab, S.26, s.89-96, 1 Şubat 1341.

İmzasız, "Ahlak Dersleri ve Nisvan", Mihrab, S.26, s.89-96, 1 Şubat 1341.

Şeref Kâzım, “Yeni Neşriyat ve Anadolu Mecmuası”, Mihrab, S.11, s.352, 15 Nisan 1340.

Dergilerde Yayımlanmış Muhtelif Konulu Yazılar

Aydın. Fuat, “Kütüphanelerde Islahat Münasebetiyle”, Mihrab, S.13-14, s.449-452, 1 Haziran 1340.

Cemal Evrenus, “Bahar ve Şifa”, Mihrab, S.13-14, s.394-395, 1 Haziran 1340.

Cemal Evrenus, “Sabah Ezanını Dinlerken”, Mihrab, S.15-16, 4s.479-480, 1 Temmuz 1340.

Hilmi Ziya, “Anadolu Tarihinde Ruhîyat Müşahedeleri”, Mihrab, S.15-16, s.529-530, 1 Temmuz 1340.

Hilmi Ziya, “Yıldızlara Kadar”, Mihrab, S.3, s.77-78, 15 Kanunuevvel 1339.

İsmail Hakkı, “Mutasavvıfî Sözler mi, Tasavvufun Zaferleri mi? ”, Mihrab, S.23, s.817-824, 1 Kasım 1340.

İsmail Hakkı, “Mutasavvıfî Sözler mi, Tasavvufun Zaferleri mi? ”, Mihrab, S.24, s.873-880, 1 Aralık 1340.

Kadriye Hüseyin, “Serap”, Mihrab, S.7, s.209-210, 15 Şubat 1340.

Kadriye Hüseyin, “Serap”, Mihrab, S.8, s.244-245, 1 Mart 1340.

Kadriye Hüseyin, “Serap”, Mihrab, S.9, s.271-272, 15 Mart 1340.

Kadriye Hüseyin, “Serap”, Mihrab, S.10, s.311-313, 1 Nisan 1340.

Kadriye Hüseyin, “Serap”, Mihrab, S.11, s.335-337, 15 Nisan 1340.

Mehmet Sadıki, “Bir Damla”, Mihrab, S4, s.112-114, 1 Kanunusani 1340.

Mim. Şeref, “Anadolu’da Madeni Sular”, Mihrab, S.23, s.802-808, 1 Kasım 1340.

Mim. Şeref, “Anadolu’da Madeni Sular”, Mihrab, S.24, s.854-858, 1 Aralık 1340.

Mim. Şeref, “Anadolu’da Berekaniyat”, Mihrab, S.25, s.26-31, 1 Kanunusani 1341.

Mim. Şeref, “Anadolu Kitabiyatı”, Mihrab, S.28, s.166-172, 1 Nisan 1341.

Mim. Şeref, "Yeryüzünde ve Anadolu'da Buğday Mıntıkları", Mihrab, S.26, s.76-79, 1 Şubat 1341.

Mim. Şeref, "Yeryüzünde ve Anadolu'da Buğday Mıntıkları", Mihrab, S.27, s.120-126, 1 Mart 1341.

Sin. Kef, "İlahiyat Fakültesi, Yeni Neşriyat ve Azerbaycan İstiklali", Mihrab, S.13-14, s.462-464, 1 Haziran 1340.

Şeyh Saffet, "Tasavvuf Daima Muzafferdir", Mihrab, S.26, s.71-76, 1 Şubat 1341.

Tahir Harimi, "Tarihi Hikmette Sofiler", Mihrab, S.23, s.808-816, 1 Kasım 1340.

Tahir Harimi, "Tarihi Hikmette Sofiler", Mihrab, S.24, s.858-865, 1 Aralık 1340.

Urfalı Mahmut, "Seciye ve Zeka", Mihrab, S.17-18, s.609-613, 1 Ağustos 1340.

Yusuf Ziya, "Ebu Süfyan ile Herakliyas'un Mülakatı", Mihrab, S.2, s.43-48, 1 Kanunuevvel 1339.

Ziyaettin Fahri, "Anadolu'da Sıcak, Soğuk, Madeni Su Pınarları", Mihrab, S.21-22, s.769-778, 1 Ekim 1340.

Kaynaklar

- MAZLUM, Agâh (15 Teşrinisani 1339- 1 Nisan 1341), Mihrab, 28 sayı, İstanbul.
- BAYRAK, M. Orhan (1994), Türkiye’de Gazeteler ve Dergiler Sözlüğü(1831–1993), Küll Yayınları, İstanbul.
- ÇETİN, Nurullah, (2006), Takma Müstear İsimler Sözlüğü, Edebiyat Otağı Yayınları, Ankara.
- DEVELLİOĞLU, Ferit, (2003), “Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Sözlük”, Aydın Yayınevi, Ankara.
- DOĞAN, Erdal (1997), Edebiyatımızda Dergiler, Bağlam Yayınları, İstanbul.
- DUMAN, Hasan (2000), Başlangıcından Harf Devrimine Kadar Osmanlı-Türk Süreli Yayınlar ve Gazeteler Bibliyografyası ve Toplu Katalogu (1828–1928), Enformasyon ve Dokümantasyon Hizmetleri Vakfı, 1. ve 2. Cilt, Ankara.
- GÜLTEKİN, Sabahattin, (2010), “Harb Malülleri, Yeni Kitap, Yeni Kalem, Irmak ve Yürüyüş Dergilerinin Değerlendirilmesi ve Tahlili Fihristi”, Gazi Osman Paşa Üniversitesi, Tokat,
- (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).
- GÜNYOL, Vedat (1986), Sanat ve Edebiyat Dergileri, Alan Yayıncılık, İstanbul
- KURDAKUL, Şükran (1989), Şairler ve Yazarlar Sözlüğü, İnkılâp Kitabevi, İstanbul.